

جدول گواهینامه‌های حرفه‌ای الزامی برای داوطلبان تصدی سمت‌های مدیریتی در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی

گواهینامه حرفه‌ای بانکداری اسلامی	گواهینامه مدیریت فناوری اطلاعات مؤسسات اعتباری	گواهینامه مدیریت ریسک مؤسسات اعتباری	گواهینامه حسابرسی داخلی مؤسسات اعتباری	گواهینامه اصول بانکداری ۲	گواهینامه اصول بانکداری ۱	سمت / عنوان گواهینامه
	****	****		****	****	اعضای هیأت مدیره
	****	****		****	****	مدیر عامل
	****	****		****	****	قائم مقام مدیر عامل
			****	****	****	اعضای کمیته حسابرسی و عضو هیأت مدیره مسئول کمیته
		****		****	****	اعضای کمیته ریسک (به استثنای افراد عضو هیأت مدیره)
الزامی برای عضو دارای مسئولیت نظارت و تطبیق شرعی موضوع تبصره‌های ۷، ۸ و ۹ دستورالعمل ^۱		****		****	****	اعضای کمیته رعایت قوانین و مقررات (به استثنای افراد عضو هیأت مدیره)
	****		****	****	****	مدیر ارشد حسابرسی داخلی
	****	****		****	****	مدیر ارشد ریسک
		****		****	****	مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات

^۱ «دستورالعمل تأیید صلاحیت و عزل یا هرگونه تغییر مدیران و اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی داخلی و رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) مؤسسات اعتباری» ابلاغی طی بخشنامه ۰۰/۳۷۳۶۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲

سرفصل‌های گواهینامه اصول بانکداری ۱

۱- اقتصاد

۱-۱- آشنایی با بازار پول و بازار سرمایه (به ویژه کارکرد بازار بین‌بانکی ریالی و بازار بدهی دولتی و ارتباط این دو با یکدیگر)

۱-۲- آشنایی با تعاریف و مفاهیم متغیرهای کلان پولی نظیر نقدینگی (کل‌های پولی)، پایه پولی و ضریب فزاینده نقدینگی و نحوه متأثر شدن متغیرهای مزبور از عملکرد شبکه بانکی

۱-۳- آشنایی با سیاست‌های پولی و اعتباری بانک مرکزی (نظیر عملیات بازار باز، تسهیلات قاعده‌مند، خطوط اعتباری و نظایر آن) و نحوه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بازار بین‌بانکی ریالی از سیاست پولی و اعتباری بانک مرکزی و دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مرتبط با عملیات اجرایی سیاست پولی

۱-۴- آشنایی با سیاست‌های ارزی، مالی و تجاری

۱-۵- تحلیل کاربردی اقتصاد کلان

۲- حسابداری و حسابرسی بانکی

۲-۱- آشنایی با صورت‌های مالی مؤسسات اعتباری

۲-۲- درک و تجزیه و تحلیل کاربردی صورت‌های مالی مؤسسات اعتباری

۲-۳- آشنایی با حسابرسی در مؤسسات اعتباری

۲-۴- آشنایی با استانداردهای حسابداری ایران

۲-۵- آشنایی با مسئولیت‌های هیأت مدیره و مدیرعامل نسب به صورت‌های مالی؛

۳- مدیریت ریسک

۳-۱- آشنایی با مدیریت جامع ریسک

۳-۲- آشنایی با ریسک‌های مالی شامل ریسک اعتباری (به‌دانش اعتباری و فرآیندهای اعتبار سنجی و ...)، ریسک نقدینگی و ریسک بازار

۳-۳- آشنایی با ریسک‌های غیرمالی از جمله ریسک عملیاتی، ریسک فناوری اطلاعات، ریسک حقوقی و ریسک شهرت

۳-۴- آشنایی با شاخص‌های مقررات احتیاطی و شاخص‌های سلامت بانکی از جمله کفایت سرمایه، نسبت‌های نقدینگی و

...

سرفصل‌های گواهینامه اصول بانکداری ۲

۱- حقوق بانکی

۱-۱- آشنایی با حقوق تجارت

۱-۲- منابع حقوق بانکی

۱-۳- آشنایی با قوانین مهم بانکی نظیر قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)، قانون مبارزه

با پولشویی، قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم و قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

۱-۴- مسئولیت‌های قانونی مدیران بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی

۱-۵- وصول مطالبات

۱-۶- اسناد و دفاتر تجاری

۲- آشنایی با اهم مقررات بانکی شامل مقررات ارزی، حاکمیت شرکتی، حسابرسی داخلی و کنترل داخلی، احتیاطی، مبارزه با

پولشویی و تأمین مالی تروریسم و بانکداری الکترونیک

۳- عقود بانکداری اسلامی و سایر عقود و قراردادهای مهم بانکی

۴- بانکداری بین‌الملل و عملیات ارزی

۴-۱- آشنایی با روابط کارگزاری بین‌المللی

۴-۲- آشنایی با روش‌های پرداخت بین‌المللی و استانداردهای بین‌المللی ناظر بر آن نظیر مقررات متحدالشکل اعتبارات

اسنادی (UCP600)

۵- مباحث مدیریتی، بازاریابی و کسب و کار

۵-۱- مدیریت استراتژیک و رهبری

۵-۲- مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی

۵-۳- بانکداری تجاری، بانکداری شرکتی، بانکداری خرد، بانکداری اختصاصی و مدیریت ثروت

۵-۴- مدیریت دارایی و بدهی

۵-۵- بازاریابی خدمات بانکی

۶- آشنایی با سامانه‌های بانک مرکزی

۷- آشنایی با برخی خدمات مهم بانکی نظیر صدور و پرداخت اعتبار اسنادی و ضمانت‌نامه‌های بانکی (ریالی)

سرفصل‌های گواهینامه حسابرسی داخلی مؤسسات اعتباری

۱- مبانی حسابرسی داخلی

۱-۱- مأموریت و اهداف حسابرسی داخلی

۱-۲- چارچوب‌های بین‌المللی و استانداردهای حسابرسی داخلی

۱-۳- مفاهیم پایه‌ای مدیریت ریسک و کنترل داخلی

۱-۴- حسابرسی و حاکمیت شرکتی

۱-۵- حسابرسی و مدیریت جامع ریسک

۱-۶- حسابرسی و کنترل‌های داخلی

۱-۷- ارتباط با حسابرس مستقل

۱-۸- ارتباط با هیات مدیره و کمیته حسابرسی و نیز مدیریت اجرایی

۱-۹- استقلال حسابرسی داخلی

۲- آشنایی با قوانین و مقررات مرتبط

۳- دامنه شمول حسابرسی داخلی

۳-۱- حسابرسی مالی

۳-۲- حسابرسی عملیاتی

۳-۳- حسابرسی تطبیق

۳-۴- حسابرسی فناوری اطلاعات

۳-۵- حسابرسی کشف تقلب

۴- مقولات اجرایی حسابرسی داخلی

۴-۱- حسابرسی داخلی مبتنی بر ریسک

۴-۲- استراتژی، طرح سالانه و برنامه حسابرسی داخلی

۴-۳- فرآیندها و تکنیک‌های حسابرسی داخلی

۱-۳-۴- تکنیک‌های ارزیابی

۲-۳-۴- تکنیک‌های تحلیل یافته‌ها

۳-۳-۴- تکنیک‌های حسابرسی مبتنی بر فناوری اطلاعات

۴-۴- مستندسازی و گزارش‌های حسابرسی داخلی

۵-۴- پیگیری یافته‌ها و گزارش‌های حسابرسی داخلی

۵- ارزیابی عملکرد حسابرسی داخلی ((quality assurance review (or QAR))

۶- مدیریت کارکرد حسابرسی داخلی مشتمل بر برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، تأمین نیروی انسانی، رهبری و کنترل

سرفصل‌های گواهینامه مدیریت ریسک مؤسسات اعتباری

- ۱- مبانی و ابزارهای مدیریت ریسک
- ۲- کمیته بال و سیر تکاملی بال ۱ تا ۳
- ۳- انواع ریسک
 - ۳-۱- ریسک‌های مالی شامل ریسک اعتباری، ریسک نقدینگی و ریسک بازار
 - ۳-۲- ریسک‌های غیرمالی از جمله ریسک عملیاتی، ریسک فناوری اطلاعات، ریسک حقوقی، ریسک عدم تطبیق با قوانین و مقررات و پولشویی و ریسک شهرت
- ۴- مدیریت ریسک جامع
 - ۴-۱- حکمرانی ریسک
 - ۴-۲- سیاست‌گذاری و حدود و اشتهای ریسک
 - ۴-۳- فرهنگ ریسک
 - ۴-۴- شناسایی، ارزیابی و اندازه‌گیری، پایش، کنترل، انتقال، کاهش و خودداری از پذیرش ریسک
 - ۴-۵- مدیریت دارایی و بدهی
 - ۴-۶- اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری داخلی و بیرونی
 - ۴-۷- مدیریت وثایق و تسهیلات غیرجاری و در معرض نکول
 - ۴-۸- عملیات نوین خزانه‌داری، قیمت‌گذاری و جوه انتقالی و عملیات بازار باز
 - ۴-۹- عوامل درونی و بیرونی ایجاد کننده ریسک عملیاتی، برون‌سپاری و برنامه تداوم کسب و کار
 - ۴-۱۰- کنترل‌های داخلی
 - ۴-۱۱- زیر ساخت‌ها، مدیریت داده‌ها و ارتباطات
 - ۴-۱۲- جمع‌آوری اطلاعات، گزارش‌دهی و افشای ریسک
 - ۴-۱۳- آزمون تنش (Stress Test) و برنامه‌ریزی بر مبنای سناریو (Scenario Planning) از جمله تحلیل وضعیت تهیه برنامه تداوم فعالیت و برنامه مقابله با بحران
 - ۴-۱۴- پایش ریسک و ارزیابی عملکرد مدیریت ریسک
- ۵- تحلیل‌های مقداری در مدیریت ریسک

- ۵-۱- ارزیابی و کمی‌سازی ریسک
- ۵-۲- ارزش در معرض خطر
- ۵-۳- آزمون بحران و تحلیل سناریو
- ۵-۴- سرمایه اقتصادی و نظارتی
- ۵-۵- ارزیابی سایر نسبت‌های نظارتی
- ۵-۶- رویکردهای مختلف محاسبه نسبت کفایت سرمایه
- ۶- ارزیابی عملکرد تعدیل شده با ریسک
- ۷- حاکمیت شرکتی، مدیریت ریسک و تطبیق
 - ۷-۱- مدیریت ریسک، ریسک عملیاتی و ریسک تطبیق
 - ۷-۲- حسابرسی، بازرسی و تطبیق
 - ۷-۳- حاکمیت شرکتی و حکمرانی و فرهنگ ریسک تطبیق
- ۸- قوانین و مقررات داخلی
 - ۸-۱- قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱
 - ۸-۲- قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲
 - ۸-۳- قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ و قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۹۷
 - ۸-۴- قانون تأمین مالی تروریسم ۱۳۹۴ و قانون اصلاح قانون تأمین مالی تروریسم ۱۳۹۷
 - ۸-۵- آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون مبارزه با پولشویی
 - ۸-۶- سایر قوانین و مقررات ناظر بر مدیریت ریسک تطبیق
- ۹- تطبیق در عرصه بین‌المللی
 - ۹-۱- مبارزه با پولشویی
 - ۹-۲- تأمین مالی تروریسم
 - ۹-۳- تحریم
 - ۹-۴- فرار مالیاتی
 - ۹-۵- تقلب
 - ۹-۶- سایر مصادیق جرائم مالی از جمله فساد و کلاهبرداری

- ۱۰- مدیریت ریسک تطبیق مبتنی بر ریسک
- ۱۱- مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم
- ۱۱-۱- شناسایی مشتریان به صورت ریسک محور
- ۱۱-۲- ارزیابی ریسک مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم مشتریان و آسیب پذیری عملیات بانکی
- ۱۱-۳- کنترل‌های ناظر بر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم
- ۱۱-۴- پایش عملیات مشتریان و ارائه گزارش مبادلات مشکوک
- ۱۱-۵- گزارش‌دهی ناظر بر نحوه مدیریت ریسک مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم
- ۱۲- ریسک تطبیق در بانکداری دیجیتال و الکترونیک

سرفصل‌های گواهینامه مدیریت فناوری اطلاعات مؤسسات اعتباری

۱- ساختار نظام پرداخت در ایران

۱-۱- شتاب

۱-۲- شاپرک

۱-۳- پایا

۱-۴- ساتنا

۱-۵- سحاب

۱-۶- تابا

۱-۷- چکاوک

۱-۸- شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت

۲- زیرساخت‌های نظام پولی و بانکی

۲-۱- سامانه‌های بین بانکی نظیر مهتاب، سیاح و سمات

۲-۲- نماد

۲-۳- نهاب

۲-۴- سپام

۲-۵- پرتال ارزی

۲-۶- صیاد

۳- بانکداری دیجیتال

۳-۱- کلان داده‌ها و کسب و کار بانکی

۳-۱-۱- اعتبار سنجی

۳-۱-۲- شناسایی تراکنش‌های مشکوک

۳-۲- هوش مصنوعی و یادگیری ماشین

۳-۳- استفاده از فناوری اطلاعات برای مدیریت ریسک

۴- بانکداری متمرکز

۵- بانکداری باز

۶- اکوسیستم پرداخت‌های خرد و کارتی داخلی و بین‌المللی (EMV)، همراه بانک و کیف الکترونیکی پول

۷- فین تک

۸- زبان گزارش‌گری مالی XBRL

۹- امنیت فناوری اطلاعات

۱۰- حقوق مشتریان در خدمات دیجیتال

۱۱- آشنایی با برخی استانداردها، توصیه‌ها و مقررات بین‌المللی

۱۱-۱- COBIT

۱۱-۲- BIAN

۱۱-۳- TOGAF

۱۱-۴- GDPR

۱۱-۵- PSD2

۱۱-۶- استانداردهای مرتبط ISO

۱۲- فناوری دفاترکل توزیع‌شده و رمزینهدارایی‌ها

سرفصل‌های گواهینامه حرفه‌ای بانکداری اسلامی

- ۱- تعریف و اصول بنیادین بانکداری اسلامی (عدالت، اخلاق، ارتباط بخش پولی با بخش واقعی اقتصاد و غیره)
- ۲- حقوق بانکی
 - ۲-۱- آشنایی با عقود در حقوق مدنی
 - ۲-۲- آشنایی با حقوق تجارت
 - ۲-۳- آشنایی با قوانین مهم بانکی نظیر قانون پولی و بانکی کشور و قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)
 - ۲-۴- آشنایی با اهم مقررات بانکی شامل مقررات عملیات ارزی، فرم یکنواخت عقود، مقررات امهال و...
- ۳- ضوابط فقهی عمومی قراردادها در بانکداری اسلامی (نبود ربا، غرر، قمار، ضرر، اکل مال به باطل)
- ۴- ضوابط فقهی اختصاصی قراردادها (شامل عقود مشارکتی، مبادله‌ای و قرض الحسنه)
- ۵- مفهوم‌شناسی ربا و بهره بانکی (شناسایی و تحلیل دیدگاه‌های موجود)
- ۶- بانکداری اسلامی بین‌المللی (تجارب کشورهای اسلامی و استانداردهای بین‌المللی)
- ۷- بانکداری بدون ربا (تاریخچه، چارچوب‌های عملیاتی، چالش‌های موجود و غیره)
- ۸- ارزیابی فقهی سپرده‌ها، تسهیلات و خدمات بانکی در بانکداری بدون ربا (ایران)
- ۹- مباحث کاربردی در بانکداری بدون ربا
 - ۹-۱- کارت اعتباری مرابحه
 - ۹-۲- اعتبار در حساب جاری
 - ۹-۳- استمهال مطالبات و جریمه تاخیر تادیه
 - ۹-۴- مدیریت نقدینگی
 - ۹-۵- صکوک بانکی
 - ۹-۶- قیمت‌گذاری و تعیین نرخ‌های سود
- ۱۰- نظارت و تطبیق شرعی در بانکداری اسلامی (مدیریت ریسک شریعت در شبکه بانکی)